

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติและสอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน สรุปผล
การวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติและสอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ 2 ชนิดคือ

1. แผนการสอน 2 เรื่อง คือเรื่องบทร้อยกรอง ควรแก่สรรเสริญกราว
คือชานา น้าคา ชโยสยาม ฃ ยามสายัณห์ พระจันทร์กระจ่าง และเรื่องมหา
เวสสันดรชาดก กัณฑ์กุมาร จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นแผนการสอนที่สอนโดยใช้
บทบาทสมมุติสำหรับกลุ่มทดลอง และฉบับที่ 2 เป็นแผนการสอนที่สอนโดยการแบ่งกลุ่ม
ทำงานสำหรับกลุ่มควบคุม

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2 ฉบับ คือเรื่อง บทร้อยกรอง
ควรแก่สรรเสริญกราวคือชานา น้าคา ชโยสยาม ฃ ยามสายัณห์ พระจันทร์กระจ่าง
และเรื่องมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์กุมาร ซึ่งแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทั้งสองฉบับมีค่าความ
เที่ยง 0.74 และ 0.67 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ โดยเลือกห้องเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่แตกต่างกัน

มาสองห้อง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติ และกลุ่มควบคุมที่สอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ และผลงานการวิจัย แล้วสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์จำนวน 2 ชุด คือเรื่องบทร้อยกรอง ควรแก่สรรเสริญกราวคือชาวานา น้ำตา ชโยสยาม ๗ ยามสายัณห์ พระจันทร์กระจ่าง และเรื่องมหาเวสสันดรชากกัณฑ์กุมาร ผู้วิจัยนำแบบทดสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำกลับมาแก้ไข หลังจากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงในเนื้อหา ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงและทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีชีวิตอย่างประชากรจริง และนำมาวิเคราะห์หาค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยง ได้แบบทดสอบเรื่องบทร้อยกรอง ควรแก่สรรเสริญกราวคือชาวานา น้ำตา ชโยสยาม ๗ ยามสายัณห์ พระจันทร์กระจ่าง จำนวน 30 ข้อ และเรื่องมหาเวสสันดรชากกัณฑ์กุมาร จำนวน 30 ข้อ

ผู้วิจัยได้ทดลองสอนโดยใช้เวลาทั้งสิ้น 13 คาบ หรือ 6 สัปดาห์ โดยกลุ่มทดลองเรียนตามแผนการสอนที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติ และกลุ่มควบคุมเรียนตามแผนการสอนที่สอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน เมื่อเรียนเสร็จแต่ละเรื่องทดสอบทันทีเพื่อรู้ผลสัมฤทธิ์ และนำผลการสอบมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติและสอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กลุ่มที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้บทบาทสมมุติและกลุ่มควบคุมที่สอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงานให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่แตกต่างกัน โดยการสอนที่ใช้บทบาทสมมุติให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่าการสอนโดยการแบ่งกลุ่มทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2519 : 41) ที่กล่าวว่า บทบาทสมมุติเป็นวิธีการที่ใช้ในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องที่เรียน เพราะการแสดงบทบาทสมมุติเป็นการฝึกให้ผู้แสดงได้ประสบกับสถานการณ์จริงในสภาพของการสมมุติขึ้นมา เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้ทดลองและเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของคนอย่างมีประสิทธิภาพในสภาวะต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตยา ประพฤติกิจ (2526 : 60) ที่พบว่า การแสดงบทบาทสมมุติช่วยให้การเรียนภาษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงคืออยู่ในสถานการณ์ที่ใช้บทบาทสมมุติ และผลการวิจัยของ อมรา ปริญญาบุญรณ์ (2522 : 146-147) พบว่า การสอนแบบละครแสดงบทบาทมีคุณค่าในการจัดประสบการณ์การเรียนทางตรง และใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นแล้วยังทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนก็ขึ้นด้วย

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ โชลโม ชารัน และเยล ชารัน (Shlomo Sharan and Yale Sharan 1976 : 160) ที่กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมุติช่วยพัฒนาความเข้าใจ ความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมของบุคคลต่าง ๆ อันจะยังประโยชน์แก่ผู้เรียนเพราะผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันในภายหลัง ผลการวิจัยนี้จึงสนับสนุนให้เห็นว่าการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติจะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จากการสังเกตการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้น และมีความสนุกสนานชอบบทเรียนที่เรียนมากกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออกทั้งทางความรู้ ความคิด ความรู้สึก ตลอดจนทัศนคติที่มีต่อสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น ทั้งยังให้ได้เรียนรู้ถึงความต้องการของนักเรียนที่แสดงบทบาทออกมา และการอภิปรายหลังการแสดงบทบาทสมมุติยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลชอบบทบาทที่แสดง และสถานการณ์

ที่สมมุติขึ้น ตลอดจนช่วยฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ดังนั้น การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้บทบาทสมมุติจึงช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของคนทางด้านความคิด การแสดงออก และการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตจริงได้อย่างดีและมีประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการแสดงบทบาทสมมุติก่อนการแสดง โดยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจประเภทของบทบาทสมมุติ และขั้นตอนการแสดงบทบาทสมมุติ

1.2 ครูควรชี้แจงจุดประสงค์ของการแสดงบทบาทสมมุติในแต่ละครั้งให้นักเรียนได้ทราบอย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนแสดงออกนอกจุดประสงค์ที่ต้องการจะเน้น

1.3 ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า มิได้เน้นถึงคุณภาพของการแสดงบทบาทของแต่ละคน แต่สิ่งที่สำคัญคือการแสดงออกทางด้านความคิดและการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีหลักการและเหตุผล

1.4 ครูควรให้นักเรียนได้มีโอกาสที่จะตั้งสถานการณ์สมมุติขึ้นมาเอง เพื่อให้ตนได้แก้ปัญหานั้น ๆ ตามความคิดความเข้าใจของคนอย่างอิสระเพื่อส่งเสริมทางด้านความคิดและเหตุผลของนักเรียน

1.5 ในการสอน ครูควรให้นักเรียนได้มีเวลาคิดแก้ไขสถานการณ์ที่สมมุติขึ้นพอสมควร โดยไม่ควรเร่งเร้าความคิดของนักเรียน หรือไปจำกัดความคิดในการแก้ปัญหาของนักเรียน

1.6 ในการสอนแต่ละคาบ ครูควรให้นักเรียนได้แสดงออกทางการแสดง หรือทางความคิดครบทุกคน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

- 2.1 ควรได้มีการวิจัยเปรียบเทียบการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติกับวิธีสอนแบบอื่น ๆ
- 2.2 ควรมีการวิจัยการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติในการเรียนวิชาอื่น ๆ หรือระดับชั้นต่าง ๆ กัน
- 2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความคงทน และความจำในเนื้อหาของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทบาทสมมุติว่าเป็นเช่นไร